

Elektros sauga

Mokymo tikslai

- ✓ Prisiminti pagrindinius elektros saugos principus
- ✓ Prisiminti ir atpažinti elektros keliamus pavojus
- ✓ Prisiminti, kaip saugiai elgtis su elektros įranga
- ✓ Sumažinti elektros nelaimingų atsitikimų riziką darbo vietoje
- ✓ Prisiminti, kokių veiksmų imtis įvykus nelaimingam atsitikimui su elektra

Tiesioginės ir netiesioginės elektros traumų rūšys

Tiesioginės

- Elektros smūgis arba mirtis dėl elektros smūgio
- Elektros šokas
- Nudegimai
- Klausos praradimas dėl elektros lanko blyksnio/ sprogimo

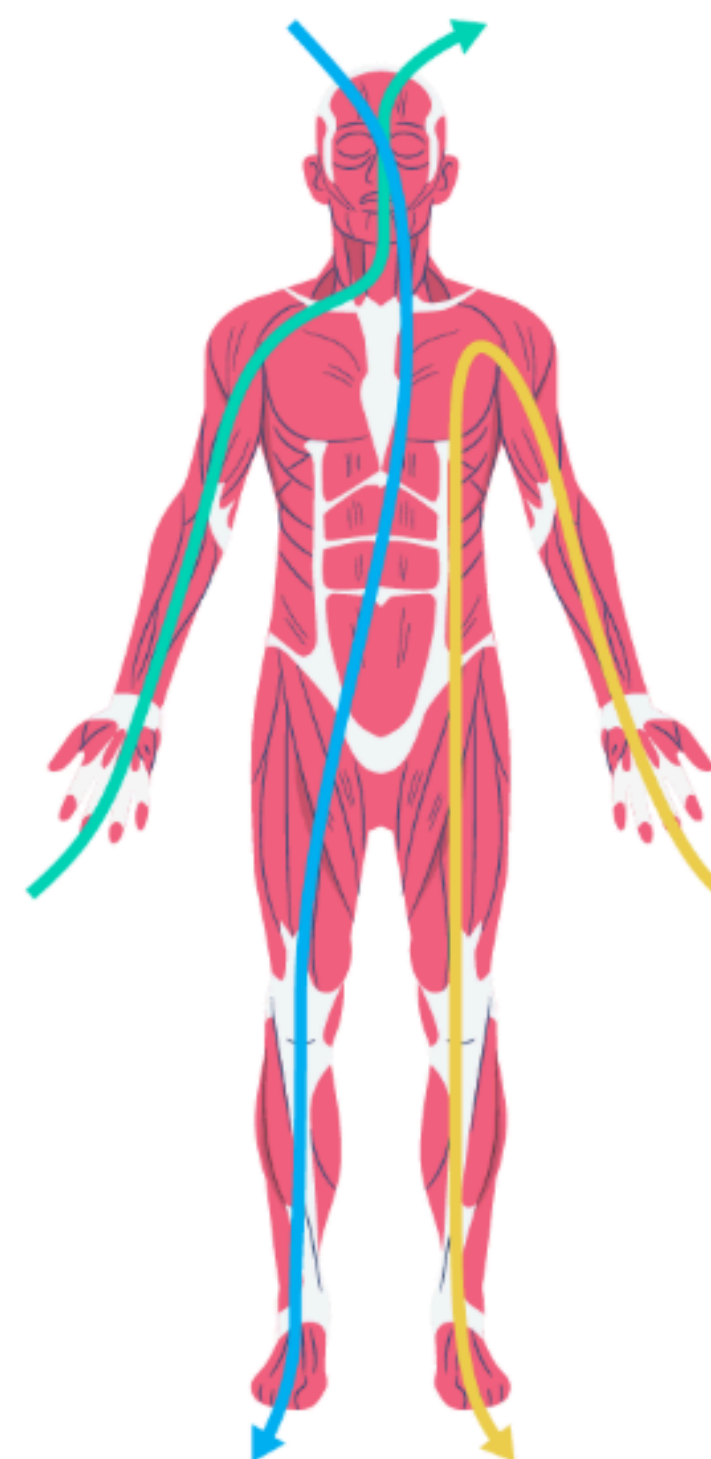
Netiesioginės

- Kritimas
- Ugnis
- Sprogimas

Per kūną tekančios elektros anatomija

Kintamosios srovės srovė (mA)	Poveikis žmogaus organizmui
1000	Uždegama 100 vatų lemputė
900	Sunkūs nudegimai. Mirtis beveik neišvengiama. Jei išgyvena, turi labai sudegusius organus ir tikriausiai reikia amputacijų
300	Nustojama kvėpuoti
100	Paprastai mirtina – skilvelių virpėjimas, širdis nustoja plakus
25-74	Kvėpavimo raumenys paralyžiuojami ir galimas uždusimas, skausmas, matomi nudegimai
10-24	16 mA yra didžiausia srovės riba, kurią dar vidutinis vyras gali suvaldyti ir „paleisti“. Vėliau raumenys susitraukia, todėl sustingstama ir nebegalima atsiplėšti nuo elektros srovės
2-9	Mažo stiprumo šokas. 5 automatiškai atšokama nuo elektros prietaiso, srovės
1	Nedidelis dilgčiojimo pojūtis, vos juntama

Ar žinai?

Per kūną tekančios elektros anatomija

Kintamosios srovės srovė (mA)	Poveikis žmogaus organizmui
1000	Uždegama 100 vatų lemputė
900	Sunkūs nudegimai. Mirtis beveik neišvengiama. Jei iš turi labai sudegusius organus ir tikriausiai reikia amputuoti
300	Nustojama kvėpuoti
100	Paprastai mirtina – skilvelių virpėjimas, širdis nustojama veikti
25-74	Kvėpavimo raumenys paralyžiuojami ir galimas užkietėjimas, skausmas, matomi nudegimai
10-24	16 mA yra didžiausia srovės riba, kurią dar vidutiniškai galima suvaldyti ir „paleisti“. Vėliau raumenys susitraukia ir sustingstama ir nebegalima atsiplešti nuo elektros
2-9	Mažo stiprumo šokas. 5 automatiškai atšokama nuo prietaiso, srovės
1	Nedidelis dilgčiojimo pojūtis, vos jurti

Elektros šoko sunkumas priklauso nuo:

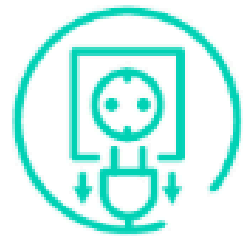
- Per kūną tekančio srovės kelio
- Per kūną tekančios srovės dydžio (amperais)
- Per kūną tekančios srovės trukmės

ŽEMA ĮTAMPA NEREIŠKIA MAŽO PAVOJAUS!!!

Pirmoji pagalba nelaimės atveju

Elektros traumos atveju svarbu veikti greitai ir atsargiai.

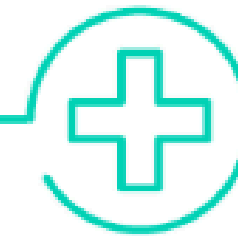
1. Nutraukite kontaktą su elektros srove:

- Jei įmanoma, išjunkite elektros srovę jungikliu.
- Jei negalite išjungti srovės, atitraukite nukentėjusį nuo srovės šaltinio nelaidžiu daiktu, pvz., sausa lazda, virve ar lenta.

2. Kreipkitės pagalbos:

- Kuo skubiau iškvieskite greitąją medicinos pagalbą, skambindami numeriu 112.

3. Įvertinkite nukentėjusiojo būklę ir suteikite pirmąją pagalbą:

- Patikrinkite, ar nukentėjusysis sąmoningas ir kvėpuoja.
- Jei nukentėjusysis nesąmoningas ir nekvėpuoja, pradėkite gaivinimą: atlikite širdies masažą (30 krūtinės ląstos paspaudimų) ir dirbtinį kvėpavimą (2 įpūtimus). Kartokite veiksmus tol, kol atvyks GMP.
- Jei yra nudegimų, atvėsinkite pažeistas vietas šaltu vandeniu.
- Uždenkite žaizdas steriliu tvarščiu.

SVARBU NEPAMIRŠTI SAVO SAUGUMO IR NELIESTI NUKENTĖJUSIO, KOL NESATE TIKRI, KAD NĖRA ELEKTROS SROVĖS PAVOJAUS!

Pavojai

Netinkamai naudojant elektros prietaisus arba esant pažeistai elektros instaliacijai, kyla elektros smūgio pavojus.

Gali sukelti rimtus sužalojimus, širdies veiklos sutrikimus ar net mirtį.

Įtampos svyravimai, perkrovos ar netinkama priežiūra gali sugadinti elektros prietaisus.

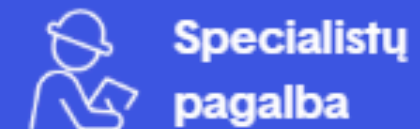
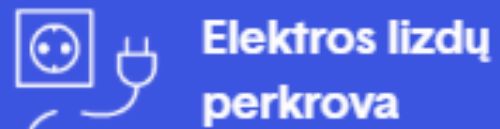
Elektros prietaisų nepriežiūra (pažeisti, atviri laidai), nenuvalymas dulkių nuo elektros prietaisų, ypač nuo ventiliacijos angų (per didelis dulkių kiekis gali sukelti prietaisų perkaitimą).

Įtampos svyravimai, perkrovos ar netinkama priežiūra gali sugadinti elektros prietaisus.

Per didelė drėgmė gali sukelti elektros prietaisų koroziją ir gedimus.

Saugos reikalavimai

Saugos reikalavimai, susiję su vandeniu:

Niekada nelieskite elektros prietaisų šlapiomis rankomis ar stovėdami ant šlapio paviršiaus.

Nenaudokite elektros prietaisų šalia vandens.

Nelaikykite gėrimų ant kompiuterio ar kito elektros prietaiso.

Saugos reikalavimai

Vanduo

Laidų patikra

Elektros lizdų perkrova

Specialistų pagalba

Prietaisų priežiūra

Saugos reikalavimai, susiję su laidų patikra:

Reguliariai tikrinkite laidus, ar jie nepažeisti, neįtrūkę ar nenusidėvėję.

Pažeistus laidus (įtrūkusius, atvirus) nedelsdami pakeiskite.

Saugos reikalavimai

Vanduo

Laidų patikra

Elektros lizdų perkrova

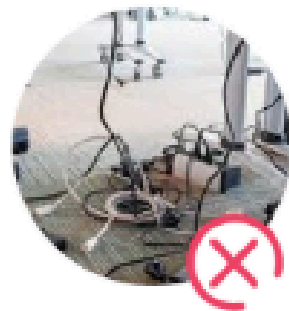
Specialistų pagalba

Prietaisų priežiūra

Saugos reikalavimai, susiję su elektros lizdų perkrova:

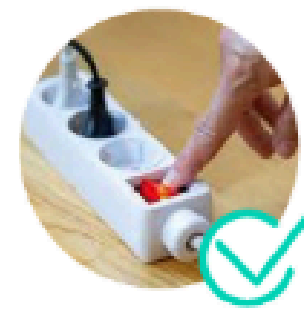
Nenaudokite ilginamųjų laidų nuolatiniam elektros tiekimui.

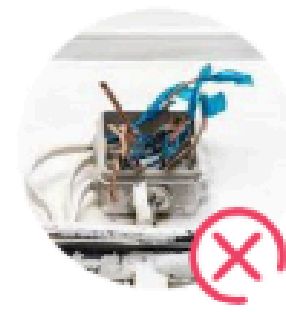
Niekada nejunkite vieno prailgintuvo prie kito.

Neperkraukite prailgintuvo, nejunkite per daug prietaisų vienu metu.

Visos elektros laidų sujungimo dėžutės ir jungiamosios detalės turi būti su dangteliais.

Saugos reikalavimai

Vanduo

Laidų patikra

Elektros lizdų perkrova

Specialistų pagalba

Prietaisų priežiūra

Saugos reikalavimai, susiję su priežiūra naudojantis specialistų pagalba:

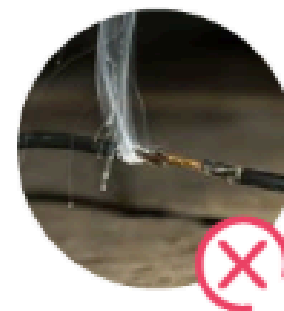
Patys netaisykite sugedusių elektros prietaisų.

Jeigu turite abejonį dėl elektros instaliacijos ar elektros prietaisų saugumo, kreipkitės į kvalifikuotą elektriką.

Jei pastebėjote elektros gedimą (kibirkščiavimą, dūmus ar degėsių kvapą), nedelsdami išjunkite elektros tiekimą ir kreipkitės į elektriką.

Saugos reikalavimai

Vanduo

Laidų patikra

Elektros lizdų perkrova

Specialistų pagalba

Prietaisų priežiūra

Saugos reikalavimai, susiję su prietaisų priežiūra:

Reguliariai valykite dulkes nuo elektros prietaisų, ypač nuo ventiliacijos angų.

Prieš valydami elektros prietaisus, visada atjunkite juos nuo elektros tinklo.

! Saugumas

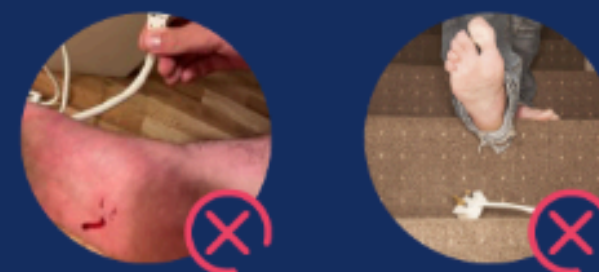
Nesiartinkite prie vietų, pažymėtų pavojaus (elektros) ženklų.

Nesandėliuokite daiktų šalia elektros skydinių.

Nenumeskite elektros jungiklio antgalio judėjimo zonoje.

Būkite ypač atsargūs, jei matote nutrūkusius, atvirus elektros laidus.

Jeigu reikia laikinai nutiesti pralginimo laidą judėjimo taku, apsaugokite jį specialia saugumo juosta.

Visada jungtukus į elektros maitinimo lizdą įkiškite pilnai.

**Būk atsargus su
elektra, nekelk
grėsmės savo gyvybei!**

